

„Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030“ keskkonna ootuste horisontaalse tööühma kohtumise kokkuvõte

Kohtumine toimus 28. märtsil 2018 Maaeluministeeriumis (Lai tn 39 // Lai tn 41, Tallinn)

Osalejad

Kohtumisest võtsid osa:

Tanel Vahter (Tartu Ülikool), Aleksei Lotman (ELF/EKO), Kadri Möller (Keskkonnaministeerium), Katrin Reili (Veterinaar-ja toiduamet), Martin Ruul (Hendrikson & Ko), Mae Alviste (Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda), Riina Maruštšak (Keskkonnaministeerium), Ants Erik (Eesti Erametsaliit), Ann Riisenberg (Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda), Andrus Rahnu (PMK), Kaja Lotman (Keskkonnaamet), Riin Kutsar (Hendrikson & KO OÜ), Raina Möttus (Põllumajandusamet), Livi Rooma (Põllumajandusuuringute Keskus), Tiiu Valdmaa (Põllumajandusamet), Arvo Kuiv (Erakond Eestimaa Rohelised), Airi Vetemaa (Mahepõllumajanduse Koostöökogu), Juhan Särgava (Eestimaa Talupidajate Keskliit), Elen Peetsmann (Eesti Maaülikooli Mahekeskus), Helena Täär (Keskkonnaministeerium), Maris Raudsepp (Põllumajandusamet), Tiina Nõges (Eesti Maaülikool), Peeter Nõges (Eesti Maaülikool), Vallo Vain (Eesti Mesinike Liit), Mart Kullamaa (Mesinduse Koostöökogu), Roomet Sõrmus (EPKK), Aveliina Helm (Tartu Ülikool), Kaire Loit (Eesti Maaülikool), Eve Veromann (Eesti Maaülikool), Merrit Shanskiy (Eesti Maaülikool), Timo Kangur (Keskkonnaministeerium), Heidi Koger (Keskkonnaministeerium), Egon Palts (Põllumajandusamet), Allan Kaasik (Eesti Maaülikool)

ja Maaeluministeeriumi esindajad: Toomas Kevvai, Marko Gorban, Siim Tiidemann, Elo Tuppits, Marge Nõmmik, Martti Mandel, Sille Teiter, Maarja Malm, Reelika Päädam, Katrin Rannik, Madli Karjatse, Ain Soome, Külli Kaare, Gerit Dreyersdorff, Sigmar Suu, Sirli Kalbus, Marten-Ingmar Merivee, Siret Surva

Kutse saajatest puudusid järgmiste organisatsioonide/asutuste esindajad: Kalaliit, Toiduliit, Aiandusliit, Maaelu Edendamise Sihtasutus, ETKI, MTÜ Noortalunikud.

Taust

Maaeluministeerium on koostöös Keskkonnaministeeriumi ja sektoriga alustanud Põllumajanduse ja kalanduse valdkondliku arengukava aastani 2030 (edaspidi arengukava) koostamist, mille tulemusena valmib valdkonnaülene strateegiline arengudokument ning selle rakendamiseks vajalikud programmid, meetmed ja tegevused. Arengukava koostamist puudutav info asub Maaeluministeeriumi kodulehel: <https://www.agri.ee/et/pollumajanduse-ja-kalanduse-valdkonna-arengukava-aastani-2030>.

Päevakava

- 12.45 – 13.00 Kogunemine ja tervituskohv
- 13.00 – 13.15 Sissejuhatus ja arengukava visiooni tutvustus
- 13.15 – 13.45 Arengukava struktuuri tutvustus
- 13.45 – 14.00 Arengukava keskkonna ootuste peatüki tutvustus
- 14.00 – 15.05 Töö gruppides - keskkonna ootuste peatükist lähtuvad ettepanekud arengukava meetmetele
- 15.05 – 15.20 Kohvipaus
- 15.20 – 15.50 Grupitöö tulemuste tutvustus
- 15.50 – 16.30 Arutelu ja kokkuvõte

Sissejuhatus, ettekanded

Kohtumise juhatas sisse ning arengukava eesmärgid ja struktuuri tutvustas Maaeluministeeriumi toiduohutuse ning teaduse ja arenduse asekancler Toomas Kevvai. Arengukava visiooni tutvustas Maaeluministeeriumi nõunik Siim Tiidemann. Arengukava koostamiseks korraldatakse lähikuudel valdkonnapõhiseid sh horisontaalsete meetmete töörühmade koosolekuid. Töörühmad kohtuvad märtsist juunini 2018. a. Horisontaalsete töörühmade kohtumised annavad sisendi kõigisse sammastesse ja panustavad sh meetmete ja alaeesmärkide sõnastamisele. Grupiarutelude sissejuhatuseks tutvustati arengukava keskkonna ootuste peatükki, mille algtekst saadeti eelnevalt töögrupis osalejatele.

Grupiarutelud

Grupiarutelude käigus kaardistati erinevates põllumajanduse ja kalandusega seotud valdkondades hea keskkonna seisundi säilitamiseks või parendamiseks panustavad tegevused. Paralleelsed arutelud toimusid kolmes grupis ja valdkonnades, mille raames tegevusi kaardistati, olid järgnevad:

- Maastike mosaiiksus
- Pinnavesi
- Põhjavesi
- Välisõhk
- Põllumajandusmaa ja mullad
- Põllu- ja kalamajandusest tulenevad ohud inim- ja loomatervisele
- Elurikkus (liigid ja elupaigad)
- Kliimamuutused
- Kalavarud

Täiendavalt oli võimalus valdkondade lisamiseks, mis on toodud välja iga grupiarutelu kohta tehtud üksikasjalikumates kokkuvõtetes. Arutelu sissejuhatava osa raames paluti osalejatel anda ka

subjektiivne hinnang käsitletavate valdkondade hetkeolukorra seisundile 5 palli skaalal, samuti hinnata, mis olukord võiks valitseda antud valdkonnas aastal 2030. Arutelu järgselt hinnati erinevate valdkondade prioriteetsust.

Arutelude tulemused ja edasised tegevused

Laudkondade juhid tutvustasid grupiarutelude tulemusi ja selgusid osalejate poolt antud hinnangute koondtulemused (hinnang hetkeolukorrale ja oodatud olukorrale aastal 2030). Antud ülevaate mõte oli leida valdkonnad, milles osalejate ootused muutusteks on kõige märkimisväärsemad. Kõige suuremaid muutusi väljendati pinnavee, maastike mosaiiksuse ning põllumajandusmaa ja muldade valdkonnas. Töögruppide juhid võtsid seejärel kokku prioriseerimise tulemused, mis pole lõppkokkuvõttes kahjuks võrreldavad, kuna arutelu käigus lisati uusi valdkondi ning hinnati mõnda valdkonda ühiselt.

Gruppide kõige prioriteetsemaks hinnatud valdkonnad:

- I grupp: 1) elurikkus (liigid ja elupaigad)
 2) põllumajandusmaa ja mullad
 3) maastike mosaiiksus
- II grupp: 1) elurikkus koos maastike mosaiiksusega
 2) põllumajandusmaa ja mullad
 3) põhjavesi ja pinnavesi
- III grupp: 1) elurikkus
 2) põllumajandusmaa ja mullad
 3) põhjavesi

Enam esile toodud tegevused olukorra parandamiseks või säilitamiseks:

- Poollooduslike koosluste majandamine ja taastamine
- Tootmise mitmekesistamine
- Sõnnikumajandus
- Ökoloogiline intensiivistamine
- Täppisviljelus ja integreeritud taimekaitse

Arutelude käigus kogutud keskkonna ootustest lähtuvaid soovitusi tutvustatakse arengukava teiste meetmete töögruppides ning võetakse arvesse eesmärkide ja mõõdikute seadmisel, samuti üldise arengukava teksti koostamisel. Keskkonna ootuste tekstile töögrupi käigus muudatustepanekuid ei esitatud.